

Jaarverslag 2016 : Dienst met Afzonderlijk Beheer Vlaams Infrastructuurfonds

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	5
2.	Begroting Vlaams Infrastructuurfonds	6
2.1.	Middelenbegroting.....	6
2.1.1.	Evolutie middelenbegroting.....	6
2.1.2.	Uitvoering middelenbegroting.....	7
2.2.	Uitgavenbegroting.....	8
2.2.1.	Evolutie uitgavenbegroting.....	8
2.2.2.	Uitvoering uitgavenbegroting.....	10
2.2.3.	Overzicht kredietherverdelingen.....	12
3.	Inhoudelijke bespreking Vlaams Infrastructuurfonds.....	15
3.1.	Inhoudelijke bespreking middelen	15
3.1.1.	MBU-2MFFAAA-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN HET MOBILITEITSBELEID - VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI.....	15
3.1.2.	MBU-2MFFAZZ-OG OVERGEDRAGEN SALDO.....	15
3.1.3.	MBU-2MFFAZZ-OI ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN	15
3.1.4.	MBU-2MIFAAF-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN EN BUITENGEWOON ONDERHOUD - HAVEN- EN WATERBELEID EN MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK.....	15
3.1.5.	MCU-2MIFAAA-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK..	16
3.1.6.	MCU-2MIFAAD-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN	16
3.1.7.	MCU-2MIFAAJ-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - VERKOPEN EN TERUGBETALEN GRONDEN VLAAMS GEWEST	17
3.1.8.	MDU-2MHFAAD-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD.....	17
3.2.	Inhoudelijke bespreking uitgaven.....	18
3.2.1.	MBU-3MFF2AD-WT WERKING EN TOELAGEN - VOOR EEN VEILIG EN DUURZAAM VERKEERSBEHEER.....	18
3.2.2.	MBU-3MFF2AA-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN HET MOBILITEITSBELEID - VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI.....	20
3.2.3.	MBU-3MFF2ZZ-LO LONEN.....	22
3.2.4.	MBU-3MFF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN SALDO.....	22
3.2.5.	MBU-3MFF2ZZ-PR PROVISIES.....	22
3.2.6.	MBU-3MFF2ZZ-RE RESERVES.....	22

3.2.7.	MBU-3MIF2AL-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN DE VLAAMSE HAVENS.....	22
3.2.8.	MBU-3MIF2AF-WT WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN EN BUITENGEWOON ONDERHOUD - HAVEN- EN WATERBELEID, MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK.....	23
3.2.9.	MBU-3MIF2AU-IS INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN	26
3.2.10.	MCU-3MIF2AA-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK.....	26
3.2.11.	MCU-3MIF2AD-WT WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN.....	26
3.2.12.	MDU-3MHF2AC-WT WERKING EN TOELAGEN - GEVAARLIJKE PUNTEN, MINDER HINDER EN SCHADEVERGOEDINGEN.....	30
3.2.13.	MDU-3MHF2AD-WT WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD.....	31
3.2.14.	MDU-3MHF2AE-WT WERKING EN TOELAGEN – CARGOVIL	33
3.2.15.	MDU-3MHF2AF-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERTUNNELING R11.....	33
3.2.16.	MDU-3MHF2AG-WT WERKING EN TOELAGEN – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR FFEU	33
3.2.17.	MDU-3MHF2AW-IS INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN.....	33

1. Inleiding

Conform artikel 59, §2, 2de lid van het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992 dient er jaarlijks een omstandig verslag over de inkomsten en de uitgaven, de actieprogramma's en de werking van het Vlaams Infrastructuurfonds van het afgelopen begrotingsjaar aan het Vlaams Parlement te worden voorgelegd.

Hierbij kan u dan ook het jaarverslag 2016 van het Vlaams Infrastructuurfonds terugvinden waarbij er om te beginnen enkele tabellen zijn opgenomen met de globale begrotings- en uitvoeringscijfers van de middelen- en uitgavenbegroting van het Vlaams Infrastructuurfonds voor het begrotingsjaar 2016.

Uit deze tabellen blijkt dat er van de begrote middelen (exclusief het overgedragen saldo en de toelage aan het Vlaams Infrastructuurfonds) voor een totaal van 54.618.000 euro ongeveer 73.963.858 euro aan vorderingen is gerealiseerd in 2016.

Wat de uitgaven betreft is in 2016 van de beschikbare 760.559.501 euro aan vastleggingskrediet en 669.516.000 euro aan vereffeningskrediet (exclusief het over te dragen saldo) respectievelijk 629.344.387 euro en 554.456.791 euro benut. Bij de bepaling van het beschikbare vastleggingskrediet is tevens rekening gehouden met de vastleggingskredieten die op basis van de betreffende bepalingen in het uitgavendecreet overgedragen zijn vanuit het begrotingsjaar 2015. Ook de in 2016 niet vastgelegde kredieten zullen voor het grootste deel op basis van de voorziene decreetbepalingen verder overgedragen worden naar het begrotingsjaar 2017.

Daarnaast kan u in dit jaarverslag een overzicht terugvinden van de doorgevoerde kredietherverdelingen met impact op de begrotingsartikels van het Vlaams Infrastructuurfonds.

Ten slotte kan u in voorliggend jaarverslag een diepere inhoudelijke bespreking van de in 2016 gerealiseerde middelen en genomen vastleggingen terugvinden.

2. Begroting Vlaams Infrastructuurfonds

2.1. Middelenbegroting

2.1.1. Evolutie middelenbegroting

BEGROTINGSARTIKEL	OMSCHRIJVING	BO 2016	2e BA 2016 (incl. herv.)	2016 definitief
MBU-2MFFAAA-OW	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MOBILITEITSBELEID-VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI	4.200.000	4.400.000	4.400.000
MBU-2MFFAZZ-OG	OVERGEDRAGEN SALDO	273.248.000	317.438.000	317.438.000
MBU-2MFFAZZ-OI	INTERNE STROMEN	616.160.000	453.486.000	453.486.000
MBU-2MIFAAF-OW	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN EN BUITENGEWOON ONDERHOUD- HAVEN- EN WATERBELEID EN MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK	5.557.000	5.800.000	5.800.000
MCU-2MIFAAA-OW	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK	15.000	15.000	15.000
MCU-2MIFAAD-OW	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN	2.251.000	2.251.000	2.251.000
MCU-2MIFAAJ-OW	WERKING EN TOELAGEN - VERKOPEN EN TERUGBETALINGEN GRONDEN VLAAMS GEWEST	0	0	0
MDU-2MHFAAD-OW	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD	42.152.000	42.152.000	42.152.000
	TOTAAL ONTVANGSTEN	943.583.000	825.542.000	825.542.000

2.1.2. Uitvoering middelenbegroting

BEGROTINGSARTIKEL	OMSCHRIJVING	2016 definitief	Overgedragen vorderingen	Vorderingen 2016	Ontvangsten 2016	Openstaande vorderingen
MBU-2MFFAAA-OW	WERKING EN TOELAGEN-ONDERSTEUNING MOBILITEITSBELEID- VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI	4.400.000	1.272.016	7.168.644	7.303.440	1.137.220
MBU-2MFFAZZ-OG	OVERGEDRAGEN SALDO	317.438.000	0	0	0	0
MBU-2MFFAZZ-OI	INTERNE STROMEN	453.486.000	0	453.486.000	453.486.000	0
MBU-2MIFAAF-OW	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN EN BUITENGEWOON ONDERHOUD- HAVEN- EN WATERBELEID EN MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK	5.800.000	274.878	6.480.639	6.471.792	283.725
MCU-2MIFAAA-OW	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK	15.000	11.717	3.517	1.735	13.500
MCU-2MIFAAD-OW	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN	2.251.000	436.984	2.256.719	2.362.819	330.885
MCU-2MIFAAJ-OW	WERKING EN TOELAGEN - VERKOPEN EN TERUGBETALINGEN GRONDEN VLAAMS GEWEST	0	19.349.000	39.021	4.039.021	15.349.000
MDU-2MHFAAD-OW	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD	42.152.000	201.222.124	58.015.318	52.727.932	206.509.509
	TOTAAL ONTVANGSTEN	825.542.000	222.566.720	527.449.858	526.392.739	223.623.839
	TOTAAL ONTVANGSTEN (excl. overgedragen saldo en toelage)	54.618.000	222.566.720	73.963.858	72.906.739	223.623.839

2.2. Uitgavenbegroting

2.2.1. Evolutie uitgavenbegroting

BEGROTINGSARTIKEL	OMSCHRIJVING	BO 2016		1ste BA 2016 (incl. herv.)		2016 definitief (inclusief alle herv. + kredietoverdracht)	
		VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
MBU-3MFF2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN HET MOBILITEITSBELEID - VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI	4.603.000	4.603.000	4.603.000	4.603.000	4.603.000	4.603.000
MBU-3MFF2AD-WT	WERKING EN TOELAGEN - VOOR EEN VEILIG EN DUURZAAM VERKEERSBEHEER	8.264.000	7.834.000	8.904.000	9.856.000	9.254.000	9.856.000
MBU-3MFF2AE-WT	WERKING EN TOELAGEN - CO- EN PREFINANCIERING	0	0	3.500.000	0	3.500.000	0
MBU-3MFF2ZZ-LO	LONEN	236.000	236.000	236.000	236.000	236.000	236.000
MBU-3MFF2ZZ-OV	OVER TE DRAGEN SALDO	0	169.718.000	0	155.503.000	0	151.883.000
MBU-3MFF2ZZ-PR	PROVISIES	23.613.000	91.988.000	2.400.000	4.538.000	43.168.834	4.143.000
MBU-3MFF2ZZ-RE	RESERVES	2.000	2.000	0	0	0	0
MBU-3MIF2AL-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN DE VLAAMSE HAVENS	31.421.000	33.238.000	31.421.000	33.238.000	27.541.000	33.238.000
MBU-3MIF2AF-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVEST.EN BUITENG.ONDERH. HAVEN-EN WATERBELEID, MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK	89.009.000	79.000.000	89.290.000	76.078.000	93.170.000	81.078.000
MBU-3MIF2AU-IS	INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN	3.577.000	3.370.000	3.577.000	3.577.000	3.577.000	3.577.000

MCU-3MIF2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK	118.000	118.000	118.000	118.000	118.000	118.000
MCU-3MIF2AD-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN	47.165.000	45.848.000	47.165.000	45.848.000	22.165.000	44.648.000
MCU-3MIF2ZZ-IS	INTERNE STROMEN - VFLD	0	0	0	0	0	0
MDU-3MHF2AC-WT	WERKING EN TOELAGEN - GEVAARLIJKE PUNTEN, MINDER HINDER EN SCHADEVERGOEDINGEN	5.654.000	5.572.000	5.654.000	5.572.000	6.554.000	6.472.000
MDU-3MHF2AD-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD	425.618.000	418.990.000	428.555.000	406.446.000	438.003.032	405.760.000
MDU-3MHF2AE-WT	WERKING EN TOELAGEN - CARGOVIL	800.000	687.000	6.000	6.000	6.000	6.000
MDU-3MHF2AF-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERTUNNELING R11	0	9.633.000	0	6.645.000	0	6.646.000
MDU-3MHF2AG-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR FFEEU	0	72.246.000	0	72.246.000	108.138.635	72.246.000
MDU-3MHF2AW-IS	INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN	500.000	500.000	525.000	1.032.000	525.000	1.032.000
	TOTAAL UITGAVEN	640.580.000	943.583.000	625.954.000	825.542.000	760.559.501	825.542.000

2.2.2. Uitvoering uitgavenbegroting

BEGROTINGSARTIKEL	OMSCHRIJVING	2016 definitief		Uitvoering 2016		Encours
		VAK	VEK	VAK	VEK	
MBU-3MFF2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN HET MOBILITEITSBELEID - VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI	4.603.000	4.603.000	4.601.572	4.561.708	4.284.782
MBU-3MFF2AD-WT	WERKING EN TOELAGEN - VOOR EEN VEILIG EN DUURZAAM VERKEERSBEHEER	9.254.000	9.856.000	9.252.340	8.944.508	12.152.078
MBU-3MFF2AE-WT	WERKING EN TOELAGEN - CO- EN PREFINANCIERING	3.500.000	0	0	0	0
MBU-3MFF2ZZ-LO	LONEN	236.000	236.000	200.762	200.762	0
MBU-3MFF2ZZ-OV	OVER TE DRAGEN SALDO		151.883.000		290.431.398	
MBU-3MFF2ZZ-PR	PROVISIES	43.168.834	4.143.000	0	0	9.747
MBU-3MFF2ZZ-RE	RESERVES	0	0	0	0	0
MBU-3MIF2AL-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN DE VLAAMSE HAVENS	27.541.000	33.238.000	27.487.526	31.938.548	33.217.764
MBU-3MIF2AF-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVEST.EN BUITENG.ONDERH. HAVEN-EN WATERBELEID, MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK	93.170.000	81.078.000	93.166.080	78.703.837	127.420.410
MBU-3MIF2AU-IS	INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN	3.577.000	3.577.000	3.577.000	3.190.198	4.066.311
MCU-3MIF2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK	118.000	118.000	118.000	82.088	47.939
MCU-3MIF2AD-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN	22.165.000	44.648.000	22.138.637	20.082.605	55.854.110

MCU-3MIF2ZZ-IS	INTERNE STROMEN - VFLD	0	0	0	0	0
MDU-3MHF2AC-WT	WERKING EN TOELAGEN - GEVAARLIJKE PUNTEN, MINDER HINDER EN SCHADEVERGOEDINGEN	6.554.000	6.472.000	6.553.603	6.041.558	2.179.100
MDU-3MHF2AD-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD	438.003.032	405.760.000	437.881.294	348.779.211	1.023.646.257
MDU-3MHF2AE-WT	WERKING EN TOELAGEN - CARGOVIL	6.000	6.000	5.106	5.106	6.051
MDU-3MHF2AF-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERTUNNELING R11	0	6.646.000	0	6.645.196	0
MDU-3MHF2AG-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR FFEEU	108.138.635	72.246.000	23.837.466	44.633.948	114.976.374
MDU-3MHF2AW-IS	INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN	525.000	1.032.000	525.000	647.519	1.413.313
	TOTAAL UITGAVEN	760.559.501	825.542.000	629.344.387	844.888.189	1.379.274.236
	TOTAAL UITGAVEN (excl. over te dragen saldo)	760.559.501	673.659.000	629.344.387	554.456.791	1.379.274.236

2.2.3. Overzicht kredietherverdelingen

Naast de begrotingsopmaak en de begrotingsaanpassing(en) die door het Vlaams Parlement goedgekeurd worden heeft de minister bevoegd voor het Vlaams Infrastructuurfonds in uitvoering van artikel 20 van het Rekendecreet en in uitvoering van het uitgavendecreet de mogelijkheid om kredietherverdelingen aan de begroting van het Vlaams Infrastructuurfonds door te voeren. In 2016 zijn de volgende wijzigingen gebeurd (incl. kredietoverdrachten uit 2015 en aanpassing van het begrotingssaldo) met impact op de begrotingsartikels binnen het Vlaams Infrastructuurfonds:

Ministriële hervedelingsbesluiten	1		2		3		4	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
MBU-3MFF2AA-WT								
MBU-3MFF2AD-WT								
MBU-3MFF2AE-WT								
MBU-3MFF2ZZ-LO								
MBU-3MFF2ZZ-OV								
MBU-3MFF2ZZ-PR	-76.000.000				-4.000	-4.000	-2.396.000	-391.000
MBU-3MFF2ZZ-RE								
MBU-3MIF2AL-WT								
MBU-3MIF2AF-WT								
MBU-3MIF2AU-IS								
MCU-3MIF2AA-WT								
MCU-3MIF2AD-WT								
MCU-3MIF2ZZ-IS								
MDU-3MHF2AC-WT								
MDU-3MHF2AD-WT								
MDU-3MHF2AE-WT								
MDU-3MHF2AF-WT								
MDU-3MHF2AG-WT	59.000.000							
MDU-3MHF2AW-IS								
Totaal	-17.000.000	0	0	0	-4.000	-4.000	-2.396.000	-391.000

Ministeriële herverdelingsbesluiten	5		6		7		Totaal ministeriële herverdelingsbesluiten	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
MBU-3MFF2AA-WT								
MBU-3MFF2AD-WT	350.000						350.000	
MBU-3MFF2AE-WT								
MBU-3MFF2ZZ-LO								
MBU-3MFF2ZZ-OV								
MBU-3MFF2ZZ-PR							-78.400.000	-395.000
MBU-3MFF2ZZ-RE								
MBU-3MIF2AL-WT	-3.880.000						-3.880.000	
MBU-3MIF2AF-WT	3.880.000					5.000.000	3.880.000	5.000.000
MBU-3MIF2AU-IS								
MCU-3MIF2AA-WT								
MCU-3MIF2AD-WT	-25.000.000					-1.200.000	-25.000.000	-1.200.000
MCU-3MIF2ZZ-IS								
MDU-3MHF2AC-WT	900.000	900.000					900.000	900.000
MDU-3MHF2AD-WT	-900.000	-900.000	215.000	215.000		-1.000	-685.000	-686.000
MDU-3MHF2AE-WT								
MDU-3MHF2AF-WT						1.000		1.000
MDU-3MHF2AG-WT							59.000.000	
MDU-3MHF2AW-IS								
Totaal	-24.650.000	0	215.000	215.000	0	3.800.000	-43.835.000	3.620.000

Ministriële hervedelingsbesluiten	Aanpassing belast ordonnanceringskrediet		Kredietoverdracht 2015 (inclusief FFEU)		Totaal wijzigingen		
	Begrotingsartikel	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
MBU-3MFF2AA-WT					0	0	
MBU-3MFF2AD-WT					350.000	0	
MBU-3MFF2AE-WT					0	0	
MBU-3MFF2ZZ-LO					0	0	
MBU-3MFF2ZZ-OV					0	-3.620.000	
MBU-3MFF2ZZ-PR			119.168.834		40.768.834	-395.000	
MBU-3MFF2ZZ-RE					0	0	
MBU-3MIF2AL-WT					-3.880.000	0	
MBU-3MIF2AF-WT					3.880.000	5.000.000	
MBU-3MIF2AU-IS					0	0	
MCU-3MIF2AA-WT					0	0	
MCU-3MIF2AD-WT					-25.000.000	-1.200.000	
MCU-3MIF2ZZ-IS					0	0	
MDU-3MHF2AC-WT					900.000	900.000	
MDU-3MHF2AD-WT			10.133.032		9.448.032	-686.000	
MDU-3MHF2AE-WT					0	0	
MDU-3MHF2AF-WT					0	1.000	
MDU-3MHF2AG-WT			49.138.635		108.138.635	0	
MDU-3MHF2AW-IS					0	0	
Totaal		0	-3.620.000	178.440.501	0	134.605.501	0

3. Inhoudelijke bespreking Vlaams Infrastructuurfonds

3.1. Inhoudelijke bespreking middelen

3.1.1. MBU-2MFFAAA-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN HET MOBILITEITSBELEID - VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI

Op dit begrotingsartikel worden de 'algemene ontvangsten' voor het departement aangerekend.

Het gaat hierbij voornamelijk om retributies met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein (3.534.957,92 euro). Deze retributies zijn in 2016 voornamelijk gevorderd van Proximus (1.303.854,94 euro) en Eandis (1.442.331,12 euro).

Op dit begrotingsartikel worden eveneens de ontvangsten gerealiseerd voor verleende adviezen en onderzoeken vanuit de technische ondersteunende diensten van het departement voor rekening van derden, zoals geotechnisch onderzoek of materiaalbeproevingen (94.035,52 euro).

Voorts worden op dit begrotingsartikel tevens de vorderingen geboekt met betrekking tot de inkomensoverdrachten van EU instellingen in verband met uitgaven voor mobiliteit en openbare werken. Voor 2016 bedroegen deze 382.657,82 euro vanwege het Department for Transport, als tegemoetkoming voor het Europees Project 'Arc Atlantic Phase 2'.

Ten slotte worden op dit begrotingsartikel allerlei diverse en eerder toevallige ontvangsten aangerekend (3.156.992,34 euro). Naast de boetes voor de overschrijding van de uitvoeringstermijn, laattijdige borgstelling en toegekende rechtsplegingsvergoedingen in rechtszaken was er in 2016 een belangrijke vordering van 3.000.000,00 euro op de Gemeente Maastricht voor de 'Tram Vlaanderen-Maastricht', en dit in uitvoering van artikel 3.2. van het addendum op de kaderovereenkomst van 11 maart 2014.

3.1.2. MBU-2MFFAZZ-OG OVERGEDRAGEN SALDO

Het overgedragen saldo uit 2015 bedraagt 317.438.331,20 euro.

3.1.3. MBU-2MFFAZZ-OI ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

De werkingstoelage aan de DAB Vlaams Infrastructuurfonds voor 2016 bedraagt 453.486.000,00 euro.

3.1.4. MBU-2MIFAAF-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN EN BUITENGEWOON ONDERHOUD - HAVEN- EN WATERBELEID EN MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK

Op dit begrotingsartikel wordt om te beginnen de terug storting van teveel of ten onrechte geïnde bedragen voor onroerende voorheffing aangerekend (5.985,18 euro).

Daarnaast worden ook de vorderingen uit concessies op dit begrotingsartikel aangerekend (1.355.203,70 euro) waarvan in 2016 de ontvangsten uit de concessieovereenkomst met de Maatschappij van de Brugse Zeehaven het grootste deel uitmaakt (1.320.156,70 euro).

Voor de retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken is in 2016 een bedrag van 1.171.258,16 euro gevorderd op dit begrotingsartikel. Het betreft hier hoofdzakelijk retributies voor zandwinning (439.368,61 euro) en ontvangsten uit de huurovereenkomst Finna Antwerp Olefins NV - Dredging International NV voor een bedrag van 638.408,54 euro.

Voor het afleveren van vergunningen voor het capteren en terugstorten van water uit de in het Vlaams Gewest gelegen bevaarbare waterlopen, kanalen en havens is in 2016 een bedrag van 2.276.533,32 euro gevorderd.

Tevens is 232.332,92 euro ontvangen uit het dividend van de Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied.

De eindafrekening van subsidiedossier Baggerwerken Albert II dok in de haven van Zeebrugge resulteerde in een lager bedrag ten opzichte van de voorschotten die reeds als betoelaging betaald werden. Hierdoor werd van de Maatschappij van de Brugse Zeehaven een terugbetaling ontvangen van 1.334.908,02 euro.

Voor de verkoop van een gronden (42.348,18 euro) is o.a. van het havenbedrijf Gent in 2016 een bedrag van 38.920,18 euro gevorderd.

Tot slot werd door de verkoop van wagens ook nog eens 11.530,00 euro gevorderd en ontvangen.

3.1.5. MCU-2MIFAAA-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK

Op dit begrotingsartikel worden allerhande ontvangsten van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust aangerekend die niet op andere begrotingsartikels kunnen worden aangerekend. Deze ontvangsten, die toevallig zijn, zijn niet wettelijk of decretaal geregeld. In 2016 is op dit begrotingsartikel 3.517,38 euro gevorderd.

3.1.6. MCU-2MIFAAD-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN

Op dit begrotingsartikel worden de inkomsten op basis van het toekennen van vergunningen, concessies, innen van retributies en dergelijke door het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust aangerekend. Voor 2016 was dit een bedrag van 1.796.637,62 euro.

Voor de strandconcessies is daarnaast nog eens specifiek een bedrag van 355.350,06 euro gevorderd in 2016 van steden en gemeenten.

Ten slotte is in 2016 104.731,38 euro gevorderd voor geldboeten door aannemers ingevolge bestekken.

3.1.7. MCU-2MIFAAJ-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - VERKOPEN EN TERUGBETALEN GRONDEN VLAAMS GEWEST

Een totaal bedrag van 39.021,08 werd hier geïnd, met als belangrijkste verkoop: een gewestgrond te Oostende voor 30.150,00 euro en een verkoop van een onroerend goed te De Haan voor een bedrag van 8.825,00 euro.

3.1.8. MDU-2MHFAAD-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD

In de eerste plaats worden op dit begrotingsartikel de terugbetalingen van onroerende voorheffing aan het Agentschap Wegen en Verkeer aangerekend, alsook heel wat ontvangsten die niet onder te brengen zijn in één van onderstaande categoriën waarvan de belangrijkste zijn: ontvangsten uit dadingen en Europese subsidies. In totaal is voor deze restcategorie 2.286.638,89 euro gevorderd in 2016.

Wanneer gemeenten, bedrijven of particulieren gebruik maken van het domein in eigendom van het Agentschap Wegen en Verkeer (wegen, restgronden, ...) moeten ze hiervoor een vergunning vragen en een retributie betalen. Ook deze ontvangsten komen hier terecht (1.960.916,58 euro aan vorderingen in 2016). Voorbeelden hiervan zijn het plaatsen van schuilhuisjes, reclamepanelen en terrassen van horecazaken.

De vorderingen uit de nevenbedrijven (wegrestaurants, pompstations, parkings) langs de autosnelwegen bedroegen in 2016 39.159.163,69 euro.

Het Agentschap Wegen en Verkeer voert met haar wegeninspecteurs ook controle uit in het kader van overlading, ADR en technische controle. Ook de federale politie voert controles uit. In 2016 is in dit kader 4.875.689,64 euro gevorderd. Bovendien is er in 2016 1.361.279,00 euro ontvangen vanuit de FOD Mobiliteit en Vervoer als doorstorting van de retributies inzake uitzonderlijk vervoer.

Wanneer er verder schade veroorzaakt wordt aan de infrastructuur (wegen en wegaanhorigheden) van het Agentschap Wegen en Verkeer, wordt deze schade teruggevorderd (6.483.450,98 euro).

Daarnaast heeft het Agentschap Wegen en Verkeer heel wat gronden en gebouwen in haar bezit. Wanneer deze gronden, vaak restgronden die ontstaan zijn door het aanleggen van nieuwe wegen, en gebouwen verkocht of onteigend worden, worden deze ontvangsten ook op dit begrotingsartikel aangerekend (1.735.741,47 euro).

Daarnaast is in 2016 voor de verkoop van materieel (metaal, oude wagens, afgedankte machines, enz.) 152.437,28 euro gevorderd.

3.2. Inhoudelijke bespreking uitgaven

3.2.1. MBU-3MFF2AD-WT WERKING EN TOELAGEN - VOOR EEN VEILIG EN DUURZAAM VERKEERSBEHEER

Voor studies en proefprojecten in het kader van vervoer en mobiliteit is in 2016 een bedrag van 846.238,85 euro vastgelegd voor de volgende projecten :

- Steekproef Rijksregister OVG 5.2 en OVG 5.3 (35.000,00 euro);
- Richtlijnenboek mobiliteitseffecten (75.824,65 euro);
- Vlaams dienstencheques Personen met een Beperkte Mobiliteit (94.000,00 euro);
- Kilometerheffing personenwagens - Plan van aanpak, analyse en draagvlak (128.930,34 euro);
- Verkeerstellingen onderliggend wegennet Vlaanderen 2016-2017 (392.038,79 euro);
- Diverse uitgaven intendant Antwerpen (110.722,19 euro);
- Studie Blue Bike implementatie (6.897,00 euro).

Voor de uitvoering van de maatregelen in het kader van het verkeersveiligheidsplan inclusief de uitgaven met betrekking tot de opmaak van de beleidsplannen en de implementatie van informaticatoepassingen is in 2016 een bedrag van 4.348.591,48 euro vastgelegd voor onder andere de volgende projecten :

- Modernisatie en migratie Centaurus (52.973,84 euro);
- Inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van de vervoerregiorraad Mechelen (168.507,63 euro);
- Inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van de vervoerregiorraad Aalst (168.507,63 euro);
- Inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van de vervoerregiorraad Westhoek (120.910,46 euro);
- Objectiveren opbouw en financiering kernnet en bredere marktwerking aanvullend net ingevolge het raamcontract met de VDAB (420.475,00 euro);
- Onderhoud en beheer websites (168.286,80 euro);
- Geoloket Fiets (63.700,21 euro);

- Geoloket Ongevallen (350.321,09 euro);
- Verkeersveiligheidsmonitor voor monitoring van (de vooruitgang van) het verkeersveiligheidsplan (149.225,18 euro);
- Migratie ADR vergunningen (150.205,48 euro);
- Verkeersbordendatabank Snelheid Vlaanderen (49.929,65 euro);
- Met het oog op het verbeteren van de leefbaarheid in de zone rond de Antwerpse ring (R1) wil de Vlaamse regering de R1 maximaal overkappen. Alvorens de R1 te kunnen overkappen moet echter onderzocht worden hoe het verkeer op de R1 best georganiseerd wordt. Eind 2015 werd een intendant, Alexander D'Hooge, (ORG Squared) met een ondersteunend team aangesteld om de leefbaarheidsmaatregelen rond de R1 uit te werken. Gezien de directe link tussen de leefbaarheidsmaatregelen voor de R1 en het onderzoek naar de organisatie van het verkeer op de R1 werd het team van de intendant (ORG Squared) via een aanvullende opdracht aangesteld om dit onderzoek uit te voeren. (217.340,02 euro);
- In het kader van de Zesde Staatshervorming werden een aantal bevoegdheden overgedragen aan de gewesten, waaronder goedkeuring (homologatie) van voertuigen. Deze bevoegdheden werden op federaal niveau ondersteund door een aantal applicaties. In eerste instantie hebben de gewesten vanaf 1 januari 2015 (operationele overdracht van bevoegdheden) verder gebruikgemaakt van de federale IT-applicaties. Hiervoor werd een samenwerkingsakkoord afgesloten met de federale overheid. Dit samenwerkingsakkoord werd d.m.v. een bijakte verlengd in 2016 (657.031,00 euro);
- Voor Homologatie werd in 2016 een traject gestart voor de overname in productie van de vermelde federale applicaties Homologatie. De applicaties zijn in productie sinds eind september 2016 (803.213,58 euro);
- Omdat deze applicaties technologisch verouderd zijn werd eveneens in 2016 de herontwikkeling van deze applicaties opgestart. Het bedrag voor de ontwikkeling van een eerste module werd in 2016 vastgelegd. Deze eerste module zal rond de zomer 2017 in productie gaan (184.230,06 euro);
- De AMaaS-kosten 2016. Application Management as a Service (AMaaS) is een dienstentype uit het basiscontract Exploitatiegebonden ICT-diensten HB Plus. AMaaS is een maandelijks terugkerende kost om de applicaties in productie te houden. Zo werd er 373.569,16 euro vastgelegd.
- Voor het opnemen van de overgedragen bevoegdheden, ingevolge de 6de staatshervorming, met betrekking tot de rijexamens en binnenvaartbewijzen werden de FOD-bedrijfstoepassingen gemigreerd naar een Vlaamse Overheid-datacenter (VPC). De

kosten voor het opzetten van een beveiligde netwerkverbinding en de exploitatie van de bedrijfstoeppassing bedragen 231.960,11 euro.

Voor de werken van bouwkundige en elektromechanische aard, met inbegrip van voorbereidende haalbaarheids- en uitvoeringsstudies met betrekking tot het verkeersbeheer in de grootstedelijke gebieden Brussel, Antwerpen en Gent, is in 2016 3.507.509,48 euro vastgelegd voor onder andere volgende projecten :

- Ondersteuning strategische verkeersmodellen (persoonsmodellen) : ontwikkeling, actualisatie, validatie en afgeleid modelinstrumentarium (761.332,00 euro);
- Ondersteuning vrachtmodel : ontwikkeling en doorrekeningen (297.166,32 euro);
- Ondersteuning doorrekeningen provinciale verkeersmodellen (274.912,00 euro);
- Licenties, omzettingen, onderhoud licenties Visum e.a. (126.324,00 euro);
- Opbouw macroscopisch dynamisch model Brussel (241.661,20 euro);
- Ondersteuning microsimulatiemodellen (201.982,88 euro);
- Ondersteuning en ontwikkeling toepassingen TCC/TIC (441.268,85 euro);
- Aankoop externe file-events (260.513 euro);
- Ondersteuning Java-omgeving (221.853,50 euro);
- Ondersteuning bij onderhoud en ontwikkeling GIS-toepassingen (186.340 euro);
- Licenties en hardware digitaal videoplatform (163.603,20 euro).

Ten slotte zijn op dit begrotingsartikel de subsidies voor het mobiliteitscharter tussen de Vlaamse overheid en de vijf provincies vastgelegd waarbij in 2016 aan iedere provincie een bedrag van 110.000,00 euro is toegekend (totaal van 550.000 euro).

3.2.2. MBU-3MFF2AA-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN HET MOBILITEITSBELEID - VERSCHILLENDE TRANSPORTMODI

Voor de werkingskosten van de sociaal bemiddelaar en de havencommissaris en met betrekking tot de uitwerking van de langetermijnvisie en de realisatie van de verdere verdieping van de maritieme toegangswegen naar de Vlaamse Havens in de Schelderegio is in 2016 een bedrag van 63.273,46 euro vastgelegd.

Voor de mobiliteits- en bereikbaarheidsmanagers bij de Stad Antwerpen en VOKA in het kader van het Masterplan Antwerpen 2020 werd 280.000,00 euro subsidie toegekend.

In het kader van allerhande juridische dossiers (inclusief schadevergoedingen, de erelonen en administratieve kosten die hiermee samenhangen) is in 2016 een bedrag van 201.210,65 euro vastgelegd.

Voor allerhande werkingskosten ten behoeve van het Vlaams Infrastructuurfonds is in totaal 4.057.087,69 euro aangerekend op dit begrotingsartikel. Een aantal van deze kosten worden in onderstaande verder besproken.

Zo zijn in 2016 verschillende vastleggingen genomen voor de verdere uitbouw van eDelta (1.892.051,88 euro).

Binnen het departement Mobiliteit en Openbare Werken maken verschillende afdelingen gebruik van specifieke, vaak zeer technische, software om hun opdrachten in verband met infrastructuurprojecten te realiseren. Voor deze soms zeer gespecialiseerde tools is ondersteuning van de softwareleverancier noodzakelijk. Onder deze ondersteuning verstaan we zowel support ingeval van problemen, als het recht om gebruik te maken van de nieuwste versies van deze software. Deze ondersteuning wordt geboden in de vorm van onderhoudscontracten (239.047,95 euro).

Voor het optimaliseren van het informatica-investeringsproces, het automatiseren van de jaarlijkse bevraging en de rapportering (ICT-Governance Informaticaplan) werd een analyse- en ontwikkelingstraject uitgevoerd door de inzet van een Apex-ontwikkelaar voor IP digitalisering (49.529,17 euro).

Verder werd er voor het uitvoeren van het innovatief onderzoeksproject 'Big Data' met 'Mobiliteit Data' 91.324,67 euro gereserveerd.

Ook een aantal communicatie- en promotie uitgaven vallen onder deze allerhande werkingskosten :

Begin 2016 werd een raamovereenkomst voor events vastgelegd. Deze opdracht heeft als doel om snel en op afroep 'events' te kunnen organiseren, dat wil zeggen zonder telkens de markt te moeten verkennen (250.470,00 euro).

Om allerhande publicaties, kleine communicatieopdrachten, inclusief redactionele opdrachten te kunnen realiseren is eveneens een raamovereenkomst afgesloten (80.000,00 euro).

Eveneens in 2016 werd de verbintenis verlengd met betrekking tot de creatie en uitvoering van de Mobiliteitsbrief en de website Mobiel Vlaanderen voor lokale overheden 2016-2017 (120.645,37 euro).

Alsook is, in het kader van het strategisch Plan van de Haven van Antwerpen, in 2016 verder ingezet op de communicatie van dit plan (394.870,62 euro).

Ook de Week van de Mobiliteit past binnen de doelstellingen van het Vlaamse mobiliteitsbeleid. Het gaat om een sensibiliserende campagneweek die in 2016 het 'duurzaam mobiliteitsgedrag' op de agenda plaatste. Net als in 2015 is deze campagne in 2016 gevoerd via reclamestickers op bussen van De Lijn (111.480,26 euro).

Ten slotte is in 2016 voor het verdere onderhoud en de ontwikkelingen van de databank ondergrond Vlaanderen een bedrag van 250.645,21 euro vastgelegd.

3.2.3. MBU-3MFF2ZZ-LO LONEN

Op dit begrotingsartikel zijn de loonkosten van de personeelsleden ter ondersteuning van de infrastructuurwerken van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken, zoals de havencommissaris en de regeringscommissarissen bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel, aangerekend (200.762,28 euro).

3.2.4. MBU-3MFF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN SALDO

Het over te dragen saldo eind 2016 bedraagt 290.431.398 €.

3.2.5. MBU-3MFF2ZZ-PR PROVISIES

De kredieten ingeschreven op deze provisie zijn niet vastgelegd in 2016. De resterende vastleggingskredieten eind 2016 zijn aan de hand van een begrotingsruiter overgedragen naar het begrotingsjaar 2017.

3.2.6. MBU-3MFF2ZZ-RE RESERVES

Op dit begrotingsartikel is in 2016 niets vastgelegd.

3.2.7. MBU-3MIF2AL-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING VAN DE VLAAMSE HAVENS

In het kader van de exploitatiesubsidies aan de havenbedrijven is in 2016 een bedrag van 22.033.185,82 euro vastgelegd in uitvoering van de volgende overeenkomsten :

- Overeenkomst 2016 Kanaaldokken Antwerpen (5.302.621,89 euro);
- Overeenkomst 2016 Zeesluizen Antwerpen (12.835.679,81 euro);
- Overeenkomst 2016 Zeesluizen Zeebrugge (3.369.075,76 euro);
- Overeenkomst 2016 Zeesluizen Oostende (525.808,36 euro).

Voor de investeringsubsidies aan de Vlaamse Havens is in 2016 een bedrag van 1.323.153,78 euro vastgelegd voor onder andere de volgende projecten :

- Subsidiedossiers Antwerpen

- Het verdiepen van de kaaimuren in het Vijfde Havendok en in het Industriedok in de haven van Antwerpen (846.594,47 euro). De uitbreiding van de tankterminal behelst tevens de realisatie van grotere toelaatbare diepgangen.
- Uitbreiding van de aanmeerfaciliteiten aan de westzijde van het Verrebroekdok - Fase 2 (209.938,83 euro). Door het uitblijven van de mogelijkheid om deel III van het Verrebroekdok te bouwen, ontstaat er aan de westkaai van het Verrebroekdok de noodzaak om de aanmeerfaciliteiten uit te breiden. Dit project handelt over de verdere verlenging van deze aanmeerfaciliteiten op de kop van het Waaslandkanaal tot aan de concessie van ITC Rubis aan de westkaai van het Doeldok.

In de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) werken Vlaanderen en Nederland samen inzake het beleid en beheer van het Schelde-estuarium. Ten behoeve van de werking van de VNSC werd in 2016 een bedrag van 4.131.186,67 euro vastgelegd.

3.2.8. MBU-3MIF2AF-WT WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN EN BUITENGEWOON ONDERHOUD - HAVEN- EN WATERBELEID, MARITIEME TOEGANG EN WATERBOUWKUNDIG ONDERZOEK

Voor het betalen van de onroerende voorheffing, de polderbelasting en de heffing op de waterverontreiniging met betrekking tot de maritieme toegangswegen is in 2016 een bedrag van 85.312,06 euro vastgelegd.

In het kader van de investeringsuitgaven en het buitengewoon onderhoud in de zeehavens, de havenontsluiting, de logistiek, de maritieme toegangswegen en de basisinfrastructuur en de eraan verbonden studies is een krediet van 85.161.479,40 euro vastgelegd voor onder andere de volgende projecten :

- Antwerpen

- Oplossing "zandproblematiek" (ZAS+) (9.606.188,55 euro). Als oplossing voor de gekende zandproblematiek werd gekozen voor een optimalisatie (opschaling) van de bestaande zandafscheiding (ZAS), waarbij gestreefd werd naar een maximale integratie van de opgeschaalde ZAS in de lopende exploitatie van AMORAS. Om dit te kunnen realiseren zonder de exploitatie van AMORAS te compromitteren, diende tijdelijk een alternatief te worden gevonden om tijdens de bouwfase van de ZAS+ het zand af te scheiden uit de baggerspecie. Dit alternatief was het optrekken van een tijdelijke zandafscheiding (ZAT) op de site van de zandwinningsput (deponie).
- Waaslandhaven Noord - omvorming rotonde naar Hollands complex (7.395.057,94 euro). Doordat het wegennetwerk wijzigt na de afwerking van de Kieldrechtssluis en door hogere verkeersintensiteiten ten gevolge van nieuwe ontwikkelingen, kan het complex Waaslandhaven-Noord de afwikkeling van het verkeer niet meer aan. De verhoogde rotonde loopt vast en het complex dient geoptimaliseerd te worden om de toevloed aan

verkeer te blijven aankunnen. De huidige rotonde wordt omgevormd tot een Holland complex met 2x3 rijstroken.

- Renovatie van deur en deurkamer 4 van de Boudewijnslus (5.188.898,01 euro). De Boudewijnslus dateert van midden de jaren 50. Veel van de sluisonderdelen dateren dan ook nog vanuit deze periode. De deurkamer verkeert in een gedegradeerde toestand en nadert het einde van de levensduur. Deze opdracht heeft tot doel het renoveren van de deur en de deurkamer van sluisdeur 4 van de Boudewijnslus.
- Havengebied Antwerpen - Het vrachtvrij leveren van reserve bovenrolwagens en toebehoren (1.639.031,48 euro). In de Haven van Antwerpen zijn de sluiscomplexen uitgerust met roldeuren. De deuren rusten onder water langs de kant van de sluisom, op een rolwagen, "onderrolwagen", genoemd. Langs de andere kant hangen ze aan een rolwagen, "bovenrolwagen", genoemd. Zowel de boven- als onderrolwagens bewegen op rails. De bovenrolwagens op de Boudewijnslus en Berendrechtsluis zijn verouderd en in slechte staat. Voor de Boudewijnslus zijn een nieuwe hoge en lage bovenrolwagen noodzakelijk voor respectievelijk een dokdeur en een Scheldedeur. Door de aanwezigheid van deze twee bovenrolwagens kunnen de wagens in dienst een grote renovatie ondergaan en dienen als reservewagen. Voor de Zandvlietslus en Kalloslus zijn de in dienst zijnde bovenrolwagens recenter. Toch is de slijtage aan de mechanische onderdelen groot. Door de aanwezigheid van een reserveset van een horizontale trekker, verticale pendel en 2 loopwielen, verkrijgen de bovenrolwagens in dienst een langere duurzaamheid door de aanwezige wisselstukken.
- Verwijderen rails portaalkraan en renoveren kaaiplateau rond de deurkamers van de Zandvlietslus en plaatsen balustrades aan Zandvliet- en Kalloslus (1.501.078,87 euro). Deze opdracht is noodzakelijk omdat het kaaiplateau rond de deurkamers van de Zandvlietslus in verouderde staat is, wat de afwatering en de veiligheid niet ten goede komt. Tevens is de aanwezige portaalkraan verouderd en wordt deze niet meer gebruikt. Ook de pompputten en bijhorende pompputgebouwtjes tussen de deurkamers hebben hun functie verloren en staan in de weg. Daarnaast is er nood aan twee nieuwe toegangswegen naar het sluisplateau en dienen de deurkamers voorzien te worden van nieuwe veilige leuning.

- Gent

- Instandhoudingsbaggerwerken Zwaaiplaats Sifferdok te Gent (16.147.466,94 euro). Om de baggerwerken ter hoogte van de Ringvaart en Sifferdok in de toekomst te verminderen en de verwerkingskosten te vermijden, is een slibvangput aangelegd. Zodoende blijft ook de toegang naar het Sifferdok steeds gewaarborgd.
- Herstellen van de oever op het Kanaal Gent-Terneuzen ter hoogte van de Kuhlmannkaai Noord (1.039.142,31 euro). De oever van het kanaal Gent-Terneuzen is ter hoogte van de Kuhlmannkaai in Gent over een lengte van ± 135 m in slechte staat. Om de stabiliteit van de oever en de naast liggende gewestweg niet in het gedrang te brengen, is het nodig om de oever te herstellen en te vernieuwen.

- Oostende

- Westerstaketsel - Renovatie draagstructuur (2.335.643,15 euro). Het huidige Oostendse Westerstaketsel werd gebouwd eind 19de eeuw en bevindt zich ten westen van de toegangsgeul tot de haven, binnen de contouren van de nieuwe havendammen. Het Westerstaketsel heeft vandaag de dag de status van beschermd monument. Het betreft een houten constructie met een totale lengte van ongeveer 650m. In de loop van de tijd werden verschillende herstellingen uitgevoerd aan het Westerstaketsel. Het staketsel werd verschillende keren zwaar beschadigd, bv tijdens wereldoorlogen I en II, aanvaring door schepen, ... , en vervolgens terug hersteld. Ook gewoon onderhoud wegens slechte toestand van de houten onderdelen werd in de loop van de tijd uitgevoerd. In 2013 werd door Maritieme Toegang tijdens inspecties vastgesteld dat de draagstructuur ter hoogte van de kop van het Westerstaketsel zich in zeer bedenkelijke staat bevindt. De renovatie omvat het vervangen en aanpakken van slechte (rotte) en ontbrekende houten onderdelen van het Westerstaketsel.
- Gebouwen sleeptank Oostende (18.892.438,11 euro). De noodzaak tot een uitbreiding van de experimentele infrastructuur voor nautische studies leidt tot de bouw van een nieuwe sleeptank en bijhorend gebouw. Door een capaciteitsprobleem en dringende onderhouds- en renovatiewerken aan de bestaande sleeptank dringt een ontubbeling van de sleeptank zich op. Daarnaast is er tevens nood aan een grotere sleeptank. Grotere afmetingen van de sleeptank doen de betrouwbaarheid van de modelproeven toenemen. De schaalvergroting ligt overigens in de lijn van de evolutie van de scheepskarakteristieken in de scheepvaart.

- Zeebrugge

- Aanpassen afsluitcaisson benedenhoofd en aanpassen passtuk b, constructie nieuw deel A van de drooglegkuip en aanpassing mangatdeksels en ballastmeetsysteem van deur 3 van de Pierre Vandammesluis (2.481.981,47 euro). Deze opdracht kadert in de totale renovatie van de Pierre Vandammesluis en omvat het aanpassen van de afsluitcaisson voor het benedenhoofd zodat deze niet meer voorbij het dagvlak van de kaaimuur komt en niet boven het kaaivlak uitsteekt wanneer hij op de drooglegkuip wordt geplaatst om zo de deurkamer af te sluiten. Bovendien moet de afsluitcaisson ook flexibel inzetbaar worden gemaakt zodat hij kan worden omgebouwd tot een afsluitcaisson toepasbaar aan zowel het boven- als beneden-hoofd zonder drooglegkuip. Daarnaast dient ook een nieuw deel A van de drooglegkuip te worden gebouwd. Tenslotte dient ook het ballastmeetsysteem van deur 3 te worden aangepast en dienen er nieuwe mangatdeksels te worden geplaatst op de ballasttanks van deur 3.
- Vernieuwen oevers Boudewijnkanaal – Achterhaven (1.686.897,53 euro). Door het druk scheepvaartverkeer en de golfwerking bij sterke wind ontstaat er schade aan de bestaande linkeroever van het Boudewijnkanaal vanaf de Herdersbrug (Dudzele) tot het verbindingsdok. Deze schade is in het verleden reeds herhaaldelijk hersteld met diverse tijdelijke maatregelen die na enige tijd evenzeer géén bescherming meer bieden aan de oever. Het vernieuwen van de oevers gebeurt in verschillende fases.

- Overeenkomst Infrabel-aMT betreffende aanpassings- en renovatiewerken aan de beweegbare spoorbrug over het Boudewijnkanaal (1.649.512,71 euro). Het betreft hier de uitvoering van de overeenkomst tussen het Ministerie van Openbare Werken en de NMBS. Deze overeenkomst bepaalt dat kosten van onderhouds- en vernieuwingswerken gedragen worden door het Ministerie van Openbare Werken, waarvan het departement Mobiliteit en Openbare Werken de rechtsopvolger is.

- Havenoverschrijdend

- Enterprise project management (3.596.515,55 euro).

In het kader van de beschikbaarheidsvergoeding ten behoeve van de bouw van de Kieldrechtsluis is in 2016 een bedrag van 4.513.748,65 euro vastgelegd in uitvoering van de subsidieovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en het havenbedrijf Antwerpen

Met betrekking tot het waterbouwkundig onderzoek en meer bepaald de actualisering, verbetering en aankoop van onderzoek- en meetinfrastructuur en de uitgaven verbonden aan specifieke studies betreffende waterbeheer en waterbeheersing is een krediet van 3.405.539,92 euro vastgelegd voor onder andere de volgende projecten :

- Uitvoeren van onderzoek in het kader van golfonderzoek, simulaties van stormen in het scheldegebied en aan de kust;
- Uitbouw en modernisering van het Hydrologisch InformatieCentrum (HIC) met inbegrip van het meetnet op de Vlaamse bevaarbare waterlopen;
- Onderzoek inzake effecten van zandsuppleties in strand- en vooroever;
- Onderhoud en ontwikkeling van de onderzoekinfrastructuur.

3.2.9. MBU-3MIF2AU-IS INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN

In het kader van de grondenbanken (waaronder de grondenbank Linker Scheldeoever) is in 2016 een investeringsbijdrage aan de VLM vastgelegd ten bedrage van 3.577.000,00 euro.

3.2.10. MCU-3MIF2AA-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERSTEUNING MDK

Op dit begrotingsartikel is een totaalbedrag van 118.000,00 euro vastgelegd voor onroerende voorheffing verschuldigd aan de Vlaamse Belastingdienst.

3.2.11. MCU-3MIF2AD-WT WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN

Aan de Vlaamse kust zijn 3.500 ligplaatsen verdeeld over de 4 kustjachthavens (Nieuwpoort, Oostende, Blankenberge en Zeebrugge), die beheerd worden via langdurige concessies toegekend

aan 9 jachtclubs. Daarnaast zijn er nog een paar honderd ligplaatsen voor sport- en beroepsvisserij.

Het economisch en toeristisch belang van de jachthavens gaat veel verder dan enkel de directe investering in ligplaatsen.

Het patrimonium in de kustjachthavens omvat het volgende : 9 km aan basisinfrastructuur (vlottende steigers aan buispalen met toegangstrappen), 18 km aan kaaimuren en taluds rondom de havens, 3 sluizen, 12 bruggen, 20 km aan functionele en recreatieve weginfrastructuur en 2 km aan staketsels als geleiding in de haveningang.

De investeringen in de jachthavensector optimaliseren het gebruik van de beschikbare wateroppervlakte, zorgen voor een verhoging van het aantal ligplaatsen en voor een verhoogde belevingswaarde van de kustjachthavens. In het kader van het buitengewoon onderhoud inzake de basisinfrastructuur van de kustjachthavens en de handelshavens (inclusief visserij) is in 2016 een bedrag van 9.767.413,73 euro vastgelegd voor onder andere de volgende projecten :

- Het herstel van de glooiing ter hoogte van de Omookaai + kaaimuur (2.468.596,67 euro);
- In 2016 werd de vernieuwing van de glooiing rond het clubhuis van de RYCO te Oostende aanbesteed en vastgelegd (3.366.639,51 euro);
- In 2016 werd de vernieuwing van de glooiing op de top van het Kattesas in Nieuwpoort aanbesteed (1.217.427,52 euro);
- Het project Rechteroever Nieuwpoort behelst de realisatie van een nieuw stadsdeel, inclusief een uitbreiding van de jachthaveninfrastructuur. Eventuele ontwikkelings- en realisatiemogelijkheden worden in samenspraak met de Stad Nieuwpoort en de Provincie West-Vlaanderen afgetast met het oog op het faciliteren van de realisatie van een geïntegreerd project met een publiek-private dimensie. De waarderingsoefening voor de gronden en opstallen vormt de basis voor de oprichting van de grondenbank. Eind 2016 werd de laatste fase van het beeldkwaliteitsplan afgewerkt (156583,14 euro);
- Vernieuwen basisinfrastructuur Novus Portus te Nieuwpoort (1.629.285,21 euro);
- Voor de verzanding van de havengeul in Blankenberge wordt een infrastructurele oplossing onderzocht. De studie voor die oplossing werd aanbesteed (312.567,2 euro).

In het kader van de Vlaamse hydrografie en de scheepvaartbegeleiding is in 2016 een bedrag van 8.725.091,75 euro vastgelegd.

- De hydrografisch en hydrometeorologische gegevens vormen een belangrijke input voor het agentschap en zijn externe partners.

Het Belgisch Deel van de Noordzee dat moet gepeild worden omvat 3.480 km². Er zijn 6 hydrografische schepen die door DAB VLOOT worden ingezet voor het opmeten van het Belgisch Deel van de Noordzee en de Schelde.

Nog steeds nemen de afmetingen en de diepgang toe van de grootste schepen die regelmatig de Vlaamse Havens aandoen. Nauwkeurige en betrouwbare kennis van de nautische bodem is dan ook essentieel. Voor een optimalere beloodsing onderzocht de Vlaamse Hydrografie daartoe met nieuwe meettechnieken de mogelijkheden om de nautische bodem in de Vlaamse havens nauwkeuriger in beeld te brengen.

Het team brengt de zee en de Schelde in kaart, zowel op het Belgisch Continentaal Plat als in de vaargeulen en de havens. Hydrometeo voert hydrometeometingen uit en produceert hydrometeovoorspellingen (weerberichten, getijdentabellen en stormvloed-waarschuwingen voor de zee en de kust).

In 2016 werd een resurvey strategie uitgewerkt voor alle zones waartoe de Vlaamse Hydrografie bevoegd is. Het resultaat is een meerjarenprogramma, waarvoor jaarlijks de nodige peilactiviteiten worden uitgevoerd.

Een groot deel van de zone van het nieuwe scheepsrouteringssysteem werd gebiedsdekkend gemeten. Hiermee is van start gegaan in juni 2016.

In 2016 werden intensieve metingen uitgevoerd met de nieuw aangekochte systemen teneinde expertise op te bouwen en een betere controle te hebben op metingen uitgevoerd door derden. Deze nieuwe meettechnieken zorgden ook voor meer inzicht op het meten van slibdensiteiten.

Teneinde efficiënter te werken werd geïnvesteerd in nieuwe en snellere software voor het verwerken van peildata.

In 2016 zijn onder andere de volgende belangrijke projecten vastgelegd :

- Uitvoeren van hydrografische lodingen in de vaargeulen op het Belgische en Nederlandse Continentaal Plat (426.694,40 euro);
- Uitvoeren van hydrografische lodingen in de Vlaamse zee- en jachthavens voor de controle van de baggerwerken (870.210,22 euro);
- Hydrografische lodingen op Schelde en vooroever (416.978,10 euro);
- Operationele ondersteuning projecten met het nieuwe modelinstrumentarium : opzet en validatie (359.249,00 euro);
- Ter beschikking stelling van een hydrografisch vaartuig door de DAB Vloot (264.215,40 euro);
- Monitoring en modellering van het Zwin : leveren GPS getijboeien en randapparatuur (233.471,92 euro);
- Leveren van misthoorns, mistdetectie , racons en bebakeningslampen (236.593,94 euro);

- Overeenkomst voor de inzet van een schip voor het uitleggen van getij- en stroommeters, bebakenen en leveren toebehoren (495.002,46 euro);
 - Samenwerkingsovereenkomst met KMI in het kader van het Kustweerbericht (484.479,09 euro)
 - Leveren en installeren van een technologische upgrade van een bestaand Kongsberg multibeam echolood aan boord van meetschip "ter Streep" (176.389,00 euro);
 - Leveren van 5 Directionele Waverider MKIII-boeien met inbegrip v/d nodige randapparatuur (410.557,31 euro);
 - Aankoop hydrografisch materiaal voor het hydrografisch peilvaartuig van DAB Vloot (405.000 euro).
- In 2016 zijn op het vlak van scheepvaartbegeleiding volgende belangrijke projecten vastgelegd :
- Het radarwaarnemingsstelsel van de haven Zeebrugge werd in een eerste fase volledig geïntegreerd in het radarplatform van de Schelderadarketen (741.681,60 euro);
 - Voor de uitbreiding van de Schelderadarketen stroomopwaarts tot aan de Royerssluis werd een vergunnings- en aanbestedingstraject doorlopen. Deze uitbreiding omvat 3 bijkomende radarposten stroomopwaarts Kallo en zal de vlotheid en de veiligheid van de scheepvaart in het gebied verbeteren (2.165.975,53 euro).
 - MDK informatieplatform jaarcontract 2016-2017 (124.535,93 euro);
 - Aanpassing en upgrade van de installaties van het MRCC (170.521,03 euro);
 - Samenwerkingsovereenkomst met de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen in het kader van het optimaliseren van de samenwerking omtrent de veiligheid van de baders, de zwemmers en de watersporters aan de Kust (120.000 euro).

Ten slotte is er in 2016 in het kader van het buitengewoon onderhoud inzake de waterbeheersingswerken aan de kust en hun aanhorigheden een bedrag van 3.604.829,28 euro vastgelegd voor onder andere de volgende belangrijke projecten :

- Agentschap MDK investeert met de uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid tegen een 1000-jarige storm. Volgende dossiers werden onder andere gerealiseerd :
 - Modelleren en simuleren van overstromingsrisico's, zoals voor het simuleren van de superstormen (258.086,14 euro);
 - Architecturale ontwerpen, zoals de ontwerpwedstrijd architecturaal ontwerp van de zeedijk Middelkerke (852.606,40 euro);

- Knokke-Heist: Duurzaam behoud en uitbreiding v/h Zwin als natuurlijk intergetijdengebied - bouw nieuwe Zwindijk (498.030,26 euro);
 - De samenwerkingsovereenkomst en de medefinanciering van het project pompemaal aan de Zwinnevaart (337.272,96 euro);
 - Bijstelling van het plan van aanpak voor de hervoeding van de zachte wering (141.691,00);
 - Het bieden van ondersteuning bij de aanbestedingsfase van de stormvloedkering te Nieuwpoort en aanvullende diensten in verband met studie en architecturaal ontwerp (169.603,28 euro).
- De zeedijkpromenades worden gerenoveerd in het kader van kustveiligheid met aandacht voor architectonische en stedenbouwkundige meerwaarde. In 2016 werd gestart met de renovatie van strandhoofden aan de Westkust (761.007,96 euro);
 - Verdere voltooiing van de fietsers- en voetgangersbrug te Harendijke – Wenduine (239.164 euro).

3.2.12. MDU-3MHF2AC-WT WERKING EN TOELAGEN - GEVAARLIJKE PUNTEN, MINDER HINDER EN SCHADEVERGOEDINGEN

In het kader van minder hinder en communicatie heeft het agentschap Wegen en Verkeer in 2016 een krediet van 2.483.695,69 euro vastgelegd voor onder andere de volgende projecten:

- Het beperken van de hinder die de werkzaamheden met zich meebrengen is een prioriteit. In 2016 zijn hiervoor onder andere bereikbaarheidsadviseurs ingezet. Deze tussenpersonen zijn de schakel tussen handelaars en omwonenden en het agentschap bij ingrijpende wegenwerken.
- Omdat de werkzaamheden die het agentschap uitvoert echter een impact hebben op het merendeel van de Vlamingen is in 2016 ook opnieuw een mediacampagne rond de grote werven op autosnelwegen op poten gezet. Hiervoor is gebruik gemaakt van affiches, radiospots, advertenties in kranten en online advertenties.
- Om zelf ook op de hoogte te blijven van alles wat er verschijnt in de pers over het Agentschap Wegen en Verkeer en tijdig te kunnen voorbereiden op een reactie beschikt het Agentschap Wegen en Verkeer over een contract voor het monitoren van de Vlaamse media. Hierbij worden zowel kranten, radio als televisie permanent in de gaten gehouden.
- Deze doorgedreven communicatiestrategie van het Agentschap Wegen en Verkeer is zeer arbeidsintensief en vereist op sommige vlakken ondersteuning van specialisten. Daarom laten de communicatieverantwoordelijken van het agentschap zich ondersteunen door een externe partner. Dit zowel op gebied van dagelijkse communicatietaken zoals het

schrijven van persberichten, bewonersbrieven, opmaken van folders, ... als voor het ontwikkelen van websites en applicaties op maat van het agentschap en haar klanten.

Naast uitgaven in het kader van minder hinder en communicatie worden ook allerhande uitgaven in het kader van schadevergoedingen aan derden vanop dit begrotingsartikel uitbetaald. In 2016 ging het hierbij over een bedrag van 2.731.570,16 euro.

Ook de onroerende voorheffing op het patrimonium van het Vlaams gewest wordt op dit begrotingsartikel aangerekend (29.507,44 euro).

Ten slotte wordt de schaduwtoel die betaald wordt aan de NV Tunnel Liefkenshoek ten gevolge van de verplichte verkeersomleiding via de Liefkenshoektunnel bij verkeersincidenten of calamiteiten op de ring rond Antwerpen hierop vastgelegd (1.308.829,99 euro) .

3.2.13. MDU-3MHF2AD-WT WERKING EN TOELAGEN - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR EN STRUCTUREEL ONDERHOUD

Voor de herstelling van averijen aan en de verbetering van elektrische en elektromechanische installaties is in 2016 een bedrag van 4.910.101,47 euro vastgelegd.

Voor de uitvoering van verplaatsingen van gas- en elektriciteitsinstallaties en rioleringen is in 2016 dan weer een bedrag van 7.754.787,42 euro vastgelegd.

Verder is voor de subsidies die door lokale overheden aangevraagd kunnen worden in het kader van het fietsfonds, een bedrag van 5.137.439,58 euro vastgelegd.

In het kader van de overdracht van gewestwegen aan lokale overheden is er voor 6.634.033,63 euro vastgelegd.

Bovendien is in 2016 in totaal 343.712.277,37 euro vastgelegd in het kader van de investeringsprojecten van het Agentschap Wegen en Verkeer. Deze projecten zijn opgenomen in het investeringsprogramma van het agentschap. Dat is een jaarlijks programma waarop diverse investeringen ingepland worden zoals :

- Aanleg en heraanleg van doortochten;
- Aanleg en heraanleg van fietspaden;
- Plaatsing van geluidsschermen;
- Structureel onderhoud op A- en N-wegen;
- Aanpakken van verkeersonveilige punten en zones.

Bovenstaande projecten hebben vaak betrekking op unieke weggebonden projecten. Er zijn daarnaast evenwel ook een aantal gebiedsgebonden projecten. Deze investeringen zijn dan niet zozeer voor één bepaalde weg maar wel voor een bepaald 'gebied'. Het gaat dan om projecten zoals :

- Functionele beplantingen;
- Winterasfalt;
- Veiligheidscoördinatie.

Hieronder een overzicht van een aantal grote projecten die vastgelegd zijn in 2016 :

- E40 - Vervangen van de bruggen over de Tijarm en de Oude Gaversesteenweg (20.440.000,13 euro). Het project werd aanbesteed eind 2016 en ging van start 18 april 2017 en loopt tot de zomer 2018. Twee oude onderbruggen worden vervangen op de E40 te Merelbeke. Enerzijds de lange brug over de Tijarm en anderzijds de kortere brug over de Oude Gaversesteenweg. Voor dit laatste project is er ook een samenwerking met Waterwegen en Zeekanaal en de VZW Het eilandje voor de wegenis langs en onder de E40 (richting R4 zuid) ter ontsluiting van een industriezone en tevens met de gemeente Merelbeke voor het vervangen, verhogen en verlengen van de geluidsschermen op de bruggen en in aanloop naar de bruggen ter bescherming van de woonzones Oude Gaversesteenweg en Hundelgemsesteenweg.
- Realisatie N73 tussen Albertkanaal en Heppen via de Zuidstraat Beringen (8.213.265,53 euro). De N73 wordt doorgetrokken vanaf de Snelwegstraat over het Albertkanaal tot het kruispunt van Wasseven - Zeventig Zillenweg te Ham. Dit is een belangrijk SALK dossier om de bedrijventerreinen rond Truibroek, Nijverheidsweg en Olmsesteenweg beter te ontsluiten naar de E313. Daarbij wordt nieuwe wegenis aangelegd, 2 nieuwe fietstunnels en 3 kruispunten worden veilig ingericht met verkeerslichten.
- E40 - Algemeen structureel onderhoud tussen kilometers 15 en 72 (5.071.337,21 euro). Vervangen van het asfalt van de E40 tussen Vlekkem (Erpe Mere) en Merelbeke richting kust. Het asfalt van de eerste rijstrook werd volledig vervangen, van de tweede rijstrook twee lagen en van de linkerrijstrook één laag. Dit structureel onderhoud werd reeds uitgevoerd in de zomerperiode van 2016 om de hinder te beperken.

Verder worden op dit begrotingsartikel ook projecten vastgelegd om de doorstroming van het openbaar vervoer te bevorderen en om het flitspalenbeleid uit te voeren, zowel voor snelheids- als roodlichtcamera's (18.824.345,39 euro).

Ook zijn in 2016 op dit begrotingsartikel vastleggingen genomen voor de uitgaven met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen van de verschillende PPS-projecten van het Agentschap Wegen en Verkeer (48.799.078,50 euro) voor onder andere volgende projecten :

- Brabo I in Antwerpen (6.221.907,83 euro);
- Brabo II in Antwerpen (10.000.000 euro);
- R4 in Gent (8.434.000,00 euro);
- Noord-Zuidverbinding in de Kempen (18.467.084,81 euro).

Ten slotte is er in 2016 ook 1.858.731,09 euro vastgelegd voor verbeteringen aan het kabelnetwerk. Dit netwerk is niet enkel nuttig voor het Agentschap Wegen en Verkeer, maar ook voor de andere entiteiten van de Vlaamse overheid.

3.2.14. MDU-3MHF2AE-WT WERKING EN TOELAGEN – CARGOVIL

In 2016 is op dit begrotingsartikel 5.106,06 euro vastgelegd in uitvoering van de dienstenovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en de POM Vlaams-Brabant met betrekking tot het beheer en de nazorg van de bedrijvzone Cargovil.

3.2.15. MDU-3MHF2AF-WT WERKING EN TOELAGEN - ONDERTUNNELING R11

Op dit begrotingsartikel zijn in 2016 geen bijkomende vastleggingen genomen.

3.2.16. MDU-3MHF2AG-WT WERKING EN TOELAGEN – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR FFEU

Elk jaar worden er in het kader van het FFEU protocollen opgemaakt die de projecten en deelprojecten bepalen. Zo werden er kredieten uitgetrokken voor het wegwerken van gevaarlijke punten, het financieren van onteigeningen noodzakelijk voor het wegwerken van enkele missing links, en het realiseren van bijkomende fietsinfrastructuur.

Voor het wegwerken van gevaarlijke punten werd in 2016 een bedrag van 17.202.545,12 euro vastgelegd terwijl voor de missing links een bedrag van 6.634.920,63 euro werd vastgelegd.

De overdraagbaarheid van de kredieten, een specifieke regeling binnen het FFEU, zal ook binnen het VIF gegarandeerd blijven door het gebruik van begrotingsruiters. Dit is een belangrijk verschil met de budgetten van de gewone investeringsprogramma's.

3.2.17. MDU-3MHF2AW-IS INTERNE STROMEN - VLM GRONDENBANKEN

Op dit begrotingsartikel zijn in 2016 voor 525.000,00 euro bijkomende vastleggingen genomen.